

Téma: DEDIČSTVO OTCOV ZACHOVAJ NÁM, PANE! Som gréckokatolík a som na to hrdý!

Veková skupina: žiaci 1. stupňa ZŠ

Cieľ: - uvedomiť si príslušnosť k byzantsko-slovanskému obradu
- posilniť povedomie gréckokatolíka

Úvod

- modlitba; predstavenie témy

Demonštrácia a rozhovor

Vyučujúci deťom ukáže obrázok lúky (s rôznymi kvetmi, trávami, kríkmi, stromami...- napr. príloha č. 1), resp. ak obrázok nemá, povie, aby si zatvorili oči a v mysli si predstavili lúku. Čo sa na nej nachádza? Čo je na nej pekné? Boli by lúky pekné, ak by tam bol iba jeden druh rastlín? /cca 5 min./

Hlavná časť

Tak, ako sa na lúke nachádzajú rôzne kvety, rastliny a dávajú jej pestrosť, živosť, rozmanitosť, zaujímavosť, užitočnosť pre zver i ľudí (liečivé byliny...), tak aj v cirkvi sa prejavuje pestrosť. Keď Pán Ježiš založil Cirkev, apoštoli išli do celého sveta; ohlasovali a oslavovali Boha v rôznych kútoch sveta. Keďže apoštoli mali rôzne povahy, pri ohlasovaní dávali dôraz na rôzne skutočnosti. Taktiež krajiny, v ktorých pôsobili mali rôznu kultúru, históriu, zemepisnú polohu, či odlišné potreby, a preto sa oslava Boha odzrkadlila rôznymi spôsobmi. Tak vznikli rôzne cirkvi na východe a na západe. V každej z nich sa rozvinulo niekoľko tradícií a obradov - jednoducho povedané niekoľko spôsobov oslavy Boha. Každý z týchto obradov je iný, jedinečný v oslave jedného Boha a sú si pred Bohom rovné. To, čo je spoločné, je náuka, pravdy viery, Sv. písmo, ... Rozdiely sú v liturgickom slávení, sviatkoch, disciplíne, terminológii, svätcoch, umení. Tu možno uviesť ďalšie príklady...

Na našom území je západná cirkev, latinskej tradície, rímskeho obradu = *rímskokatolícka cirkev* a východná cirkev, konštantinopolskej tradície, byzantsko – slovanského obradu = *gréckokatolícka cirkev*.

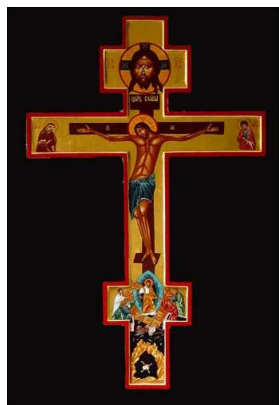
Vyučujúci sa opýta žiakov, či vedia, ku ktorej Cirkvi /obradu/ patria a pokračuje aktivitou.

Aktivity – vyučujúci sa môže rozhodnúť pre niektorú z aktivít podľa veku a zloženia žiakov.

Aktivita A – Práca s plagátom a obrázkami

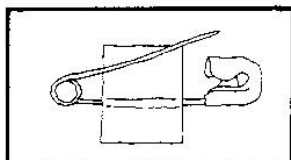
Deti priradujú na plagát obrázky typické pre východnú a západnú cirkev (*pre východnú* napr. ikony, liturgické rúcha, chrámy, terminologické výrazy, modlitba „Raduj sa...“, jazyk..., *pre západnú* napr. sochy, liturgické rúcha, terminologické výrazy, architektúra, vysluhovanie sviatostí, modlitba „Zdravas...“) a obrázky toho, čo je pre obe cirkvi spoločné (Sv. písmo, rímsky pápež, Desatoro...). Tu poukáže na to, že tých rozdielov je viac. Vyučujúci si zabezpečí plagáty a obrázky.

Aktivita B – Výroba trojramenného krížika

Vyučujúci môže s deťmi vyrábať malé trojramenné krížiky, ktoré možno pripnúť na kabát alebo tašku a takýmto spôsobom vyjadriť svoju príslušnosť ku Gréckokatolíckej cirkvi, lásku a úctu k nej. Deti si ich môžu vyrobiť pre seba, svojich rodičov alebo pre ľudí vo farnosti.

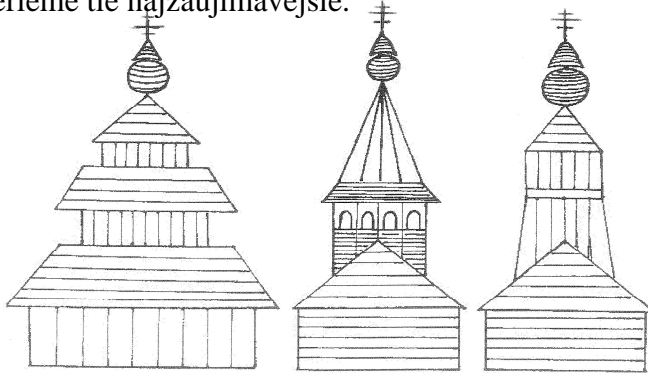
Potrebuje: napr. tenký sololit (vyrezať a namaľovať), modurit (vymodelovať), samotuhnúca modelovacia hmota (vymodelovať), špilky alebo drievka (pozlepovať), výkres (vystrihnúť, podlepiť napr. kartónom), spínacie špendlíky (na krížik ho pripnúť zo zadnej stany lepidlom, lepiacou páskou, modelárskou pištoľou, „vymodelovať“ do moduritu...).

Aktivita C – Drevený chrám - koláž

Potrebujeme: výkres, farebné papiere, farbičky, farby, nožnice, lepidlo

Postup: Z papierov si deti nastrihajú rôzne tvary: štvorce, obdĺžniky, trojuholníky, kruhy..., aby z nich mohli zostavovať cerkov. Na biely alebo farebný výkres si deti zostavia obrázok, resp. obrázky chrámu, ktorý/é napokon nalepia lepidlom. V prípade menších detí je možné obrázky na výkres predkresliť a vyplňať farebnými tvarmi. Obrázky položíme vedľa seba, utvoríme výstavku a spoločne vyberieme tie najzaujímavejšie.

Záver

- krátke zhrnutie témy + zadanie domácej úlohy + záverečná modlitba
- za DÚ detí a) vylúštia osemsmerevku

b) za pomoci rodičov vytvoria rodokmeň svojej rodiny, pričom budú zisťovať, aké sú ich kresťanské korene
/vyučujúci podľa počtu detí rozmnoží osemsmerevku a vzor rodokmeňa, aby deti mali predstavu, čo sa od nich žiada, pričom ich upozorní, že doma si urobia rodokmeň podľa svojich predstáv; môžu použiť aj rodinné fotografie a pod./

Na nasledujúcej hodine môže byť prezentácia deťmi vytvorených rodokmeňov, prípadne deti vyberú najkrajšie urobený rodokmeň.

- Prílohy:** príloha č. 1 - obrázok lúky
príloha č. 2 - osemsmerevka
príloha č. 3 - rodokmeň vzor
príloha č. 4 - rodokmeň prázdny

Tému spracovala: PaedDr. Mária Majirská

Použité zdroje:

- CMORIAKOVÁ, T.: *Dodatok pre východný obrad k metodickéj príručke pre 5. ročník ZŠ.*
CMORIAKOVÁ, T.: *Katechetická služba, štvrťročník pre kňazov a katechétov č.2, 3.*
ILKO, P.: *osemsmerovka*